

СТАНОВИЩЕ

От: чл.-кор. проф. д-р Николай Габровски, дмн, началник на Клиника по неврохирургия, УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов” – София.

Относно: дисертационен труд на д-р Лили Наскова Лалева, лекар – ординатор в Клиниката по Неврохирургия на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, на тема "Минимално инвазивен разширен латерален орбитален достъп при интраорбитална и интракраниална патология", за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” по научна специалност Неврохирургия, КОД 03.01.41 в професионално направление 7.1. Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

Научен ръководител: доц. д-р Владимир Стефанов Наков, дм.

Процедурата е обявена със заповед № 15-03-392-1 от 18.11.2022 г. на Изпълнителния директор и Прокурориста на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

Д-р Лили Наскова Лалева е родена през 1985г. в София. Завършва средно образование в Първа английска езикова гимназия през 2004г. През 2010г. се дипломира като магистър по медицина в Медицински факултет на Медицински университет - София, с отличен успех. През 2016г. се дипломира като магистър по здравен мениджмънт в Медицински Университет София. Придобива специалност по неврохирургия през 2017г. През 2018г. успешно полага изпита на Европейската Асоциация по Неврохирургия (EANS – European Association of Neurosurgery).

По време на следването и специализацията си, д-р Лили Лалева е участвала в множество клинични стажове, образователни курсове и семинари, в престижни клиники по неврохирургия в Европа и света.

Д-р Лили Лалева участва в авторския колектив на 26 научни публикации в български и чуждестранни медицински списания, в една глава на учебник и в 5 доклади на местни и международни научни форуми. Участвала е в 5 изследователски проекта.

Д-р Лили Лалева е член на Българското дружество по неврохирургия, European Association of Neurosurgical Societies и на European Society of Minimally Invasive Neurological Therapy (ESMINT). Владее английски език на ниво B2; италиански език на ниво B2; немски език на ниво B2; испански език на ниво B1.

Дисертационен труд на д-р Лили Наскова Лалева е на тема: "Минимално инвазивен разширен латерален орбитален достъп при интраорбитална и интракраниална патология". Темата е актуална, с практическа насоченост и разглежда проблем, който представлява предизвикателство, има интердисциплинарен характер и е от особен интерес. Научния труд, е представен на 158 страници, съдържа 32 фигури, 6 таблици и 10 схеми. Библиографската справка е от 249 заглавия, от които 11 български. Структурата е добре балансирана и в съответствие с изискванията.

Литературния обзор е на 13 страници, разглежда детайлно, в исторически и сравнителен план латералната орбитотомия, развитието на достъпа във времето, повлияването му от различни технологични нововъведения. Синтезирани са и актуалните, основни, нерешени проблеми.

Въз основа на това е формулирана и целта – да проучи и опише анатомично и клинично приложението на разширен латерален орбитален достъп като минимално инвазивен антеролатерален достъп в неврохирургичната практика при оперативни интервенции за туморна и съдова интракраниална патология, с произтичащи от това 7 задачи.

Методът на проучването включва две части: дескриптивно анатомично проучване и проспективно клинично проучване. Анатомичната част е проведена в специализираната дисекционна зала на Лабораторията за Неврохирургична Анатомия (LSNA- Laboratory of Neurosurgical Anatomy), от катедрата по анатомия и ембриология към Медицински Университет Барселона. Клиничното проучване е проведено в Клиника по неврохирургия на Аджибадем СитиКлиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД и обхваща 160 пациента, от които разширен латерален орбитален достъп е приложен 42-ма, а останалите 116 са контролна група.

Анализирани са множество анатомичните параметри свързани с латералния орбитален достъп и неговите вариации, различните анатомични коридори и достъпът до нервните и съдови структури, който те дават. Анализирано е значението на използването на микроскопска и на ендоскопска техника. Проследени са подробно множество качествени и количествени показатели свързани с интервенцията и клиничния ход. Въз основа на това са формулирани 8 извода. Изводите са важни и с висока практическа стойност за всеки хирург, който планира такъв достъп. Приносите на дисертационния труд са 8: два с научно-теоретичен характер, два с методичен характер и четири с научно приложен характер.

Публикациите свързани с дисертацията са 7, от които 3 са на английски език. Представянията на конгреси са 5.

В заключение, дисертационния труд на д-р Лили Наскова Лалева: "Минимално инвазивен разширен латерален орбитален достъп при интраорбитална и интракраниална патология", е по важната, актуална за съвременната неврохирургия тема. Проучването е направено изключително последователно, систематично, с богат набор от научни методи, с детайлен и многостранен подход към поставените проблеми, с корелация на данни и резултати от секционната и от операционната зала, което определя високата му научна стойност.

Въз основа на гореизложеното намирам, че **дисертационен труд** на д-р Лили Наскова Лалева: "Минимално инвазивен разширен латерален орбитален достъп при интраорбитална и интракраниална патология", има необходимите качества и **отговаря на всички критерии за присъждане на образователна и научна степен "Доктор"**.

30.12.2022

София

(Н. Габровски)